

**ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู
ในอำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา เขต 1**
**The Relationship between Organizational Climate and Performance Behaviors of
Teachers in Schools under the Office of Primary Educational Service Area 1**

ธารินี กิตติกาญจนโสภณ
Tarinee Kittikanjanasophon
สุธาทิพย์ ทัวจบ
Sutatip Tuachob
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Faculty of Education Bangkok Thonburi University
อารียา ภูวศิรีวิวัฒน์
Ariya Phuwakeerewiwat
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Faculty of Business Administration Bangkok Thonburi University
E-mail : tarinee2004@outlook.co.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) บรรยากาศองค์การของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 (2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 และ (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1977, pp.607-610) จำนวน 795 คน ด้วยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสอบถาม 2 ฉบับที่ข้อคำถามทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.36 – 0.65 และนำมาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α - coefficient) พบว่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามของฉบับที่ 1 เท่ากับ 0.91 และแบบสอบถามฉบับที่ 2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัย พบว่า (1) บรรยากาศองค์การของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3) ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: บรรยากาศองค์การของโรงเรียน, พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู

ABSTRACT

This research objectives were to (1) study the organizational climate in schools under the office of primary educational service area 1 (2) study the performance behaviors of teachers in schools under the office of primary educational service area 1 and (3) to study the relationship between organizational climate and performance behaviors of teachers in schools under the office of primary educational service area 1. The samples were 795 teachers in schools under the office of primary educational service area 1. The instrument were two parts questionnaires. The first part was on organizational climate and the second was performance behaviors of teachers in schools under the office of educational service area 1 which discriminations were at 0.36-0.65 and reliability at 0.91, 0.93, respectively. The statistical techniques used for analyzing the data were frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient.

Results of the research were found that; (1) Organizational climate in schools under the office of primary educational service area 1 overall were at high levels. (2) The performance behaviors of teachers in schools under the office of primary educational service area 1 overall were at high levels. (3) The relationship between organizational climate and performance behaviors of teachers in schools under the office of primary educational service area 1 overall were positive related with statistical significance at the .01 level.

Keywords: Organizational Climate in Schools, Performance Behaviors of Teachers

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนคือจุดเริ่มต้นของคุณภาพการศึกษา เป้าหมายของการปฏิรูปที่สำคัญคือคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นกระแสหลักด้านทุกด้านจึงมุ่งไปที่โรงเรียนซึ่งมีหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ การทำโรงเรียนให้มีคุณภาพทั้งปัจจัยนำเข้ากระบวนการผลิตจะเป็นจุดเริ่มต้นของคุณภาพการศึกษา ในด้านคุณภาพของโรงเรียนเป็นประเด็นสำคัญ (สงบ ประเสริฐพันธุ์, 2543, หน้า 17) คุณภาพของโรงเรียนคือความร่วมมือจากผู้ปกครองและปัจจัยภายในโรงเรียนคือ บทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดการเรียนการสอน ในส่วนที่โรงเรียนสามารถกำหนดเองได้คือ ปัจจัยด้านกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการ การบริหารโรงเรียนด้วยวิธีการหรือแนวคิดดั้งเดิมนั้น โรงเรียนจะถูกควบคุมโดยส่วนกลางหรือหน่วยงานตัวแทนจากส่วนกลาง การบริหารมักไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริง สมาชิกในโรงเรียนมักไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดการบริหาร เปลี่ยนมาเป็นการกระจายอำนาจการบริหารงานไปสู่ระดับโรงเรียน ทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป การกระจายอำนาจสู่ระดับปฏิบัติให้มีความเหมาะสมกับสภาวะปัจจุบันเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและกระทบกระเทือนต่อการบริหารงานของโรงเรียนโดยรวม จึงเป็นสิ่งแปลกใหม่สำหรับครูและบุคลากรภายในโรงเรียนส่งผลต่อพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของครูทั้งทางตรงและทางอ้อม กล่าวโดยรวมๆ ว่า บรรยากาศองค์การในโรงเรียนที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กับสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนแล้วส่งผลต่อความรู้สึกของบุคคลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนและยังมีผลต่อคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาความคิดและคุณธรรม บรรยากาศองค์การเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่ทำให้

การดำเนินงานขององค์การเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมสำคัญของบุคคลในการทำงาน (วิไลวรรณ นามเขต, 2558) ความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์พบว่า แบบของผู้นำมีความสัมพันธ์กับบรรยากาศองค์การในโรงเรียน และแบบของผู้นำแต่ละแบบยังส่งผลให้บรรยากาศองค์การในโรงเรียนแตกต่างกัน และยังได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียน (ลัดดา ชูศักดิ์, (2557) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดบรรยากาศในห้องเรียนกับการมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษาพบว่า การจัดบรรยากาศในห้องเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย และยังเป็นตัวพยากรณ์ พฤติกรรมความมีวินัย

ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำ เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการบริหารการศึกษาที่จะเสริมสร้างบรรยากาศองค์การให้ครูในโรงเรียน ได้ปฏิบัติงานด้วยความรู้สึกละเอียดที่จะทำงานอย่างแท้จริงทำให้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง พัฒนางานให้ก้าวหน้า ผู้บริหารจำต้องทำหน้าที่ทั้ง “บริหาร” และ “นิเทศ” จึงจะถือได้ว่าได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างสมบูรณ์ในฐานะนักบริหารโดยเฉพาะการนิเทศงานวิชาการที่เปรียบเสมือนหัวใจสำคัญ ในอันที่จะกระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกัน อย่างมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ผู้บริหารในโรงเรียนที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลสามารถบริหาร และการจัดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้และสามารถจัดทรัพยากรสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการปฏิรูปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจัยจูงใจที่ใช้ในการเสริมสร้างพฤติกรรมการทำงานคือ การยอมรับนับถือในด้านพฤติกรรมการทำงานด้านการสอน ผู้บริหารควรให้อาสาครูเตรียมการสอน ด้านสนับสนุนการสอนควรอำนวยความสะดวกในการจัดทำสื่อ และด้านการพัฒนาตนเองควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาทางวิชาการ จากงานวิจัยที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า พฤติกรรมการทำงานของครูจะประสบผลสำเร็จมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับปัจจัยจูงใจในรูปของความรู้สึกละเอียดตอบสนองและพฤติกรรมการทำงานของครู อาจส่งผลต่อความเครียดของบุคลากร และครูในโรงเรียนในการปรับตัว ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง อาจมีผลทำให้กระทบต่อคุณภาพทางการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้บรรยากาศองค์การเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความเครียดในการทำงาน ซึ่งหากครูไม่สามารถยับยั้งหรือปรับตัวให้เข้ากับภาวะเครียดนั้น ก็อาจถ่ายทอดและแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน และยังบั่นทอนอารมณ์จิตใจ ทำให้เกิดความท้อแท้เบื่อหน่ายในการทำงานได้

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมการทำงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยมุ่งหวังที่จะหาบรรยากาศองค์การที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของครู มาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาพฤติกรรมการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้นเพื่อการผลิตนักเรียนให้มีคุณภาพตามความต้องการของสังคมของสังคมและนโยบายของประเทศ อันจะส่งผลให้การพัฒนากำลังคนของชาติให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบรรยากาศองค์การของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานของครู ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมการทำงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1

3. สรุปผลการวิจัย

สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นว่าบรรยากาศองค์การของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$, $SD = 0.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านวิทยาการที่ใช้ในโรงเรียน ด้านนโยบายการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านคุณลักษณะของผู้นำและด้านความพอใจในงานที่ปฏิบัติตามลำดับ ($\bar{x} = 4.20, 4.13, 4.08, 4.05, 4.00$, $SD = 0.23, 0.39, 0.29, 0.34$) ดังตารางที่ 1

บรรยากาศองค์การ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ด้านนโยบายการบริหารจัดการ	4.13	0.39	มาก
2. ด้านคุณลักษณะของผู้นำ	4.05	0.30	มาก
3. ด้านวิทยาการที่ใช้ในโรงเรียน	4.20	0.23	มาก
4. ด้านความพอใจในงานที่ปฏิบัติ	4.00	0.34	มาก
5. ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.08	0.29	มาก
รวม	4.09	0.15	มาก

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย, ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับบรรยากาศองค์การในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวม

2. ครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 มีข้อคิดเห็นต่อพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.04$, $SD = 0.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ พฤติกรรมด้านการพัฒนาตนเอง พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้านการสอน พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้านการสนับสนุนการสอน ตามลำดับ ($\bar{x} = 4.10, 4.03, 4.00$, $SD = 0.23, 0.39, 0.30$) ดังตารางที่ 2

พฤติกรรมการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้านการสอน	4.03	0.39	มาก
2. พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้านการสนับสนุนการสอน	4.00	0.30	มาก
3. พฤติกรรมด้านการพัฒนาตนเอง	4.10	0.23	มาก
รวม	4.04	0.18	มาก

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวม

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การในโรงเรียนกับพฤติกรรม การปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พฤติกรรม การปฏิบัติงาน	บรรยากาศองค์การในโรงเรียน					
	ด้านนโยบาย การบริหาร จัดการ	ด้าน คุณลักษณะ ของผู้นำ	ด้าน วิทยาการที่ ใช้ภายใน โรงเรียน	ด้านความ พอใจงานที่ ปฏิบัติ	ด้านสภาพ แวดล้อมทาง กายภาพ	รวม
ด้านการสอน	1.00**	0.159**	0.06	0.07	0.30**	0.39**
ด้านสนับสนุน การสอน	0.15**	1.00**	0.12**	0.18**	0.42**	0.61**
ด้านการพัฒนา ตนเอง	0.06	0.12*	1.00**	0.09	0.03	0.44**
รวม	0.66**	0.49**	0.54**	0.19**	0.03	0.82**

* $p < .05$, ** $p < .01$

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู

4. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. บรรยากาศองค์การของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากนโยบายการบริหารจัดการของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ได้กำหนดแนวทางในการบริหารโรงเรียน การปฏิบัติงานตามแผนและโครงการ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของครูภายในโรงเรียน ซึ่งการดำเนินการเหล่านี้เป็นแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งทุกโรงเรียนได้มีการจัดอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานเพื่อสร้างแนวคิดและนำสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ทำให้การบริหารจัดการของโรงเรียนเป็นนิติบุคคล มีการบริหารงานทั้งด้านงบประมาณ การจัดการทรัพยากรเป็นไปอย่างคล่องตัว ผู้บริหารมีความสามารถในการติดต่อประสานงานกับองค์การ และบุคลากรต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี (ธงชัย สันติวงษ์, 2550, หน้า 85) ผู้บริหารจะมีบุคลิกภาพและการแต่งกายที่ดีแล้ว ยังต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีอัธยาศัยไมตรีกับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ทุกชนชั้น และสอดคล้องกับแนวคิดเรื่อง (พิชัย ไชยสงคราม, 2553, หน้า 54) บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จทางการบริการสถานศึกษา ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จทุกคนจะเข้าสังคมกับบุคลากร อาจารย์ นักเรียน ประชาชน ได้เหมาะสม เมื่อผู้บริหารสามารถตอบสนองความต้องการ โดยการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้ จึงทำให้บรรยากาศองค์การ อยู่ในระดับมาก

2. พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญศรี สิตี (2545, หน้า 89) ได้ทำการศึกษาพบว่า ความชำนาญด้านการสอนของครูจะเพิ่มขึ้นตามประสบการณ์ในการสอน และสอดคล้องกับศิริญา ศรีประมวล (2549, หน้า 87-90) เรื่องประสิทธิภาพการสอนของครู พบว่า เพศ วุฒิ และขนาดโรงเรียน ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู แต่ประสบการณ์ในการสอนมีผลต่อประสิทธิภาพการสอนทำให้มีความสามารถในการสอน ทั้งนี้เนื่องจากครู ได้รับการส่งเสริมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีตำแหน่งสูงขึ้น มีการเพิ่มศักยภาพในการสอนให้มีประสิทธิภาพ ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐด้านการจัดระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสู่โรงเรียนต่าง ๆ อย่างทั่วถึงส่งผลให้พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ของบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของยุภาพร ทองลาภ (2550, หน้า 94) พบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจทั้ง 15 ด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู และสอดคล้องกับ วิไลวรรณ นามเขต (2558) ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากครู มีทัศนคติทางบวกกับพฤติกรรมการปฏิบัติงาน ถ้าได้รับการตอบสนองทางด้านบรรยากาศองค์การที่เหมาะสม พฤติกรรมการปฏิบัติงาน และประสิทธิภาพงานจึงสูงขึ้น ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและคุณภาพทางการศึกษาดีขึ้น ส่งผลให้พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูอยู่ในทางบวก

5. ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารต้องอำนวยความสะดวกในการประสานงาน ส่งเสริมให้ครูรู้จักเป็นนักวิเคราะห์ รู้จักวิเคราะห์ปัญหา งานที่ต้องปฏิบัติในแต่ละวัน จัดหาวิทยากรให้นำความรู้ใหม่ๆ มาเผยแพร่ในโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ครูได้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างอิสระและอย่างเท่าเทียมกัน

2. ควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับงานในหน้าที่เพื่อทราบความก้าวหน้าทางวิชาการ จัดให้ครูได้ไปทัศนศึกษาดูงาน เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมเพื่อให้ครูได้ค้นคว้าหาความรู้ทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ

บรรณานุกรม

แก้วมณี บุญลี. (2559). ความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของครูครูโรงเรียนรุ่งเรืองวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

ทฤษฎี หลิมทอง. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองตะกั่วป่า จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

เทพพนม เมืองแมน และ สว่าง สุวรรณ. (2550). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ธงชัย สันติวงษ์. (2550). พฤติกรรมองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ยุภาพร ทองลาภ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ลัดดา ชูศักดิ์. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดบรรยากาศในห้องเรียนกับการมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วิไลวรรณ นามเขต. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในจังหวัดสุรินทร์ เขต 1. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษาในต้น ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.

พิชัย ไชยสงคราม. (2553). ความเป็นครู. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. (2536). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สุโขทัยธรรมาราช.

ยนต์ ชุ่มจิต. (2544). **การศึกษาและความเป็นครู**. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

ระวัง เนตรโพธิ์แก้ว. (2542). **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพฯ: พัทธอักษร.

รุ่ง แก้วแดง. (2546). **โรงเรียนนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of Psychological Testing**. NewYork Harper Collins.

Daft. L.R. (2008). **Management**. 10th Ed. Thomson South-West. Tennessee.

Drucker. F. P. (1999). **Management Challenges for the Century**. NewYork HarperCollins.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1977). **Determining Sample Size for Research Activity**.

Educational and Psychological Measurement. ปีที่ 30 ฉบับที่ 3.